

Hoe multinationals belasting ontwijken met hulp Luxemburg

Nieuw internationaal onderzoek toont hoe bedrijven miljarden aan belasting ontwijken. Voor het eerst worden de geheime constructies, vaak gespreid over veel landen, duidelijk. De spin in dit web is Luxemburg. Uit documenten waarover Trouw beschikt, blijkt dat ook Nederland een belangrijke schakel is.

JAN KLEINNIJENHUIS MARTIJN ROESSINGH

Multinationals ontwijken voor miljarden aan belasting via afspraken met de Luxemburgse belastingdienst. Trouw geeft in samenwerking met het International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) en media uit 26 landen voor het eerst inzicht in hoe die deals eruit zien. Bedrijven laten hun inkomsten via diverse landen lopen, ook als ze daar niet daadwerkelijk iets produceren, en profiteren zo maximaal van de verschillende regelingen van landen.

De uitgelekte documenten waarover deze krant beschikt, betreffen zogeheten rulings, afspraken tussen bedrijven en de belastingdienst, in dit geval die van Luxemburg, over hoeveel belasting zij moeten betalen. Deze rulings zijn ingediend bij de Luxemburgse belastingdienst door het accountantskantoor PricewaterhouseCoopers (PwC), dat namens de bedrijven onderhandelt. De voorstellen zijn door de Luxemburgse belastingdienst goedgekeurd. Het gaat om afspraken met grote multinationals en banken - zoals Pepsi, Ikea, Amazon, Procter & Gamble, Heinz en JPMorgan Chase - maar ook met kleinere bedrijven en rijke families. Luxemburg stelt dat zijn belastingafspraken legaal zijn. Maar internationaal ligt het Groothertogdom (net als onder meer Nederland en Ierland) onder vuur, omdat andere landen er veel belastinginkomsten door mislopen.

In de documenten zit ook een verzoek aan de Nederlandse Belastingdienst voor een speciale behandeling van de Amerikaanse stickermaker Avery Dennison, een miljardenbedrijf met vestigingen in tientallen landen. Via de Nederlandse vestiging wil het bedrijf zijn inkomsten in Luxemburg opgeven, waar de belasting laag is. Nederland wordt dus gebruikt als doorvoerland, en mag in ruil hiervoor belasting heffen op 0,7 procent van deze inkomsten. Uitgerekend vandaag komt de Algemene Rekenkamer met een onderzoek naar Nederlandse afspraken met

internationale bedrijven.

Uit het onderzoek van Trouw blijkt verder dat het van oorsprong Nederlandse kledingconcern WE Fashion jarenlang een holding in Luxemburg heeft gehad die nauwelijks belasting hoefde te betalen. Toen Luxemburg onder druk van de Europese Unie die gunstige regeling beëindigde, wilde het concern het geld in die holding via de Britse Maagdeneilanden wegsluizen. Vanavond onthult het tv-programma 'Nieuwsuur' de afspraken die ING maakte voor een voormalig vastgoedfonds van de bank.

Accountantskantoor PwC, dat namens de bedrijven de deals met de Luxemburgse belasting sluit, wijst in een reactie aan ICIJ iedere suggestie van de hand dat het met zijn werk op fiscaal gebied iets illegaals, on-ethisch of oneigenlijks doet.

Internationaal wordt gewerkt aan het ontmoedigen van dit soort afspraken. De Oeso, de organisatie van 34 rijke landen, werkt aan voorstellen die het bedrijven moeilijker moeten maken winsten zomaar in andere landen te boeken. Ook de Europese Commissie is de concurrentie op belastinggebied zat - er lopen inmiddels onderzoeken naar deals die Apple, Fiat en Starbucks sloten met respectievelijk Ierland, Luxemburg en Nederland. Pikant detail is dat de pas aangetreden voorzitter van de Europese Commissie, Jean-Claude Juncker, zelf als premier en minister van financiën van Luxemburg in het verleden verantwoordelijk was voor de meeste belastingregelingen.

vandaag 4|5, de verdieping

meer nieuws

Internationale journalistieke samenwerking

Het International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ) beschikt over uitgelekte gegevens van honderden bedrijven die met Luxemburg belastingafspraken hebben gemaakt.

De afspraken zijn namens die bedrijven gemaakt door Price waterhouseCoopers (PwC).

De database bevat 28.000 pagina's aan geheime documenten; de meeste stammen uit de periode 2008-2010.

Ze zijn onderzocht door meer dan 80 journalisten in 26 landen, onder wie journalisten van Trouw, Nieuwsuur, de Belgische Tijd, het Franse Le Monde, De Britse Guardian en BBC, de Süddeutsche Zeitung, het Japanse Asahi Shimbun en het Deense Politiken.

De bedrijven variëren van WE tot Ikea, van Pepsi tot H.J Heinz en van Procter & Gamble tot Avery Dennison.

Op www.trouw.nl meer over de totstandkoming van dit unieke internationale journalistieke project.